

[Ragnhild Andersen.]

til, at han begynder at tænke paa, at Lejerne imødeser de Forventninger indfriet, som blev stillet til ham ved hans Tiltræden. Nu maa vi snart være kommet dertil, at de tilstrækkelige Stole og andet Inventar er anbragt i Bygge- og Boligministeriet, saa vi kan tage fat paa det, der hedder Lejernes Interesser.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale en velvillig Behandling af det af vort Parti fremsatte Lovforslag.

Bjørner: Efter det sidste ærede Medlem, Fru Ragnhild Andersens tungfærdige og rivende Tale, som det kommunistiske Partis sædvanlige Ordfører saamænd ikke kunde have gjort stærkere eller mere detailleret, skal jeg afholde mig fra at komme ind paa Detailspørgsmaal vedrørende de her til Behandling foreliggende Lovforslag, men nøjes med ganske kort at fremsætte nogle principielle Betragtninger over Spørgsmaal om Huslejelovgivningen.

Vi har jo flere Love om dette Forhold. Vi har to Lejelove, vi har en Boliganvisningslov, og der arbejdes her i Rigsdagen med en Lov om Anvisning af Værelser eller Afgift paa Værelser. Disse Love er Nødforanstaltninger. De skyldes den akutte Boligsituation, og den skyldes dels Forholdene under Krigen, hvor Byggeriet ikke kunde gaa sin normale Gang, men den skyldes ogsaa, saaledes som jeg i sin Tid paaviste det ved første Behandling af Lovforslaget om Anvisning af Værelser, at vi har forspildt mange gode Chancer til at skaffe Byggeriet i Gang, medens Tid var, og medens Materialerne var til Stede.

Saa er det Spørgsmaalet, hvorledes man skal ordne denne Situation, og der er der to Veje at gaa. Der er den Vej, at man ikke betragter Boligmassen som en given Størrelse, men at man arbejder hen paa at faa Boligmassen forøget, saaledes at den fri Konkurrence kan ordne disse Spørgsmaal, som man nu søger ordnet gennem Lov og Tvang, og der har jeg et Haab om, at den højtærede Boligminister, hvis Ønske det er at faa Rytmen i Byggeriet i Gang, maa have Held med sig, saaledes at vi kan stille hen imod den normale Tilstand, da vi kan undvære disse Nødforanstaltninger og lade Efterspørgsel og Udbud regulere hele dette Forhold, og saaledes, at vi kan skaffe alle Tag over Hovedet. Eller man kan gaa den Vej, som det ærede Medlem fra det kommunistiske Parti antyder her gennem det Lovforslag, der er forelagt fra kommunistisk Side, at man søger at ordne det hele

ad Lovgivningens og Tvangens Vej. Vi fra Retsforbundets Side mener, at Boligproblemet maa ordnes paa den Maade, at vi sørger for, at Byggeriet kommer i Gang, at vi finder Rytmen i det og paa den Maade kommer bort fra disse Nødforanstaltninger, som hele denne Boliglovgivning er Udtryk for.

Naar jeg har sagt dette, vil man deraf forstaa, at vi fra vor Side erkender, at Nødforanstaltninger af denne Art kan være paa sin Plads endnu. Vi vil derfor ikke modsætte os en midlertidig Forlængelse af Lejeloven eller Boliganvisningsloven; derimod mener vi, at det havde været rimeligere at afvente Arbejdet i Embedsmandskommissionerne og ikke allerede nu gaa ind paa Ændringer samtidig med, at man forlænger disse to Love.

Jeg skal som sagt ikke gaa i Detailler, men vil lige nævne, at med Hensyn til de Ændringer i Lejeloven, som er ønsket, er Forholdet dette, at Menigmand er bange for at henvende sig til Myndighederne. Man har Indtryk af, at er man gaaet ind paa Fremleje, fanger Bordet, og derfor ulejlig er man ikke Huslejenævnet med at forelægge det Aftaler. Jeg tror, man skal gøre sig klart, at skal et Spørgsmaal som Fremlejespørgsmaalet ordnes, skal det være paa Frivillighedens Basis, og saa skal man ikke gøre Udlejerne bange for at tage fremmede ind i Huset, men det gør man efter vor Mening, hvis man giver Folk Indtryk af, at er de kommet ind i dette Forhold, kan de aldrig komme ud af det igen.

Med Hensyn til Boliganvisningsloven hæfter jeg mig ogsaa ved den Forringelse, der sker gennem den foreslaaede Ændring af § 8, i det Tilfælde hvor en afdøds Lejlighed skal viderebeboes af en, der har haft fælles Husstand med den afdøde, men hvor han kan miste Retten til Lejemaalet, hvis Boliganvisningsudvalget kan anvise en 3-Værelsens Lejlighed i samme Kommune. Tidligere har det været saadan, at Anvisningsudvalget skulde kunne anvise en Lejlighed af samme Art og i samme Del af Kommunen. Dette, at man gør det muligt at anvise Folk, der er vant til at bo i et Kvarter under særlige Forhold, en Lejlighed af ganske anden Kvalitet og et ganske andet Sted, er en Forringelse over for de Mennesker, som sidder i Lejligheden.

Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder, jeg gaar ud fra, at vi faar Lejlighed til at drøfte Spørgsmaalet i det Udvalg, som disse 3 Lovforslag bliver henvist til. Jeg skal blot sige, at vi ikke vil modsætte os